

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Також при проведенні лікування забезпечували регулярне введення препаратів, спеціалізоване годування та постійний контроль параметрів здоров'я (тонометрія, термометрія, вимірювання частоти дихання та серцевих скорочень), що дозволило ефективно лікувати хворих на діабет тварин. В Україні для годівлі таких тварин доступні спеціалізовані корми від виробників: Royal Canin, Hill's, Brit і забезпечували постійний доступ до чистої питної води.

За результатами дослідження найоптимальнішими варіантами для контролю гіперглікемії за цукрового діабету у котів стали “Лантус” та “Левемір”. Дещо менший лікувальний ефект мали результат, які були зафіксовані за використання “Канінсуліну” у довгостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Nelson, R. W., & Couto, C. G. (2014). Small Animal Internal Medicine (5th ed.). St. Louis: Elsevier
2. Канінсулін [Електронний ресурс] // Merck & Co., Inc., Rahway, NJ, USA and its affiliates. – 2025. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.msd-animal-health.com.ua/products/caninsulin/>.
3. Курс з ветеринарної ендокринології. Модуль 2 [Електронний ресурс] // Ветринарна школа optimealexpert. – 2024. – Режим доступу до ресурсу: <https://youtu.be/kQKYVwtkQTg>.

УДК: 636.2.09:616.391:619

ГОНЧАРУК Г.О., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **МЕЛЬНИК А.Ю.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ДІАГНОСТИКА ТА ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЗА ЛІПОМОБІЛІЗАЦІЙНОГО СИНДРОМУ В КОРІВ

Робота містить відомості щодо поширення, етіологічних аспектів, патогенетичних особливостей та ефективності лікувально-профілактичних заходів за жировій гепатодистрофії корів, спричиненої ліпомобілізаційним синдромом. Підкреслено значення визначення предиктивних біохімічних індикаторів сироватки крові для забезпечення своєчасної діагностики

Ключові слова: ліпомобілізаційний синдром, жирова інфільтрація печінки, гепатит, метаболічні захворювання, ВРХ, обмін речовин.

Жирова гепатодистрофія є відносно поширеною патологією у високопродуктивних молочних корів, що характеризується значним накопиченням ліпідів у гепатоцитах [1, 2]. Основними етіологічними факторами цього стану вважаються недостатнє енергетичне забезпечення раціону, дисбаланс за вмістом сирого протеїну, а також дефіцит ключових вітамінів та мікроелементів, зокрема вітаміну Е, біотину, ніацину та селену [3].

Мета роботи – провести діагностику ліпомобілізаційного синдрому та гепатодистрофії корів й розробити профілактичні заходи з використанням препарату «Гепакарнітол».

Як дослідний матеріал використовували клінічно здорових голштинських корів з ознаками гепатодистрофії. Надої за лактаційний період становили 7–8 тис. кг.

Результати досліджень. У високопродуктивних корів в антенатальний період та протягом перших днів після родів кількість розчину для преципітації білків сироватки крові варіювала в межах 1,85–2,3 мл, що свідчило про задовільний альбумін-глобуліновий коефіцієнт. На 18-ту добу після отелення для аналогічної реакції знадобилося менше кількості розчину цинку сульфату – 1,51–1,68 мл (за мінімальної референтної величини 1,7 мл), що може вказувати на тенденцію до зниження рівня альбумінів у сироватці крові досліджуваних тварин. Подібні зміни зберігалися і на 30–40-ву добу лактації, що підкреслює можливість розвитку диспротеїнемії у високопродуктивних корів у ранній післятельний період.

За 10 днів до очікуваного отелення середній вміст загального протеїну в сироватці

крові досліджуваних корів становив $75,8 \pm 2,1$ г/л. За 2–3 доби до пологів спостерігалось його зниження до $73,1 \pm 1,95$ г/л, а вже на 5–9-ту добу лактаційного періоду відзначалось статистично значуще ($p < 0,01$; + 8,9 %) зростання до $76,5 \pm 1,42$ г/л з досягненням пікових значень на 18-ту добу після отелення – $80,3 \pm 1,25$ г/л.

Абсолютні значення концентрації альбумінів у сироватці крові тваринна початку дослідження складали $39,1 \pm 0,92$ г/л. За 2–3 доби до отелення їх рівень зменшився до $34,7 \pm 0,98$ г/л, а на 5–9-ту добу після пологів знову продемонстрував тенденцію до зростання – до $36,8 \pm 0,51$ г/л. У період максимальної молочної продуктивності (30–40 день після отелення) їх концентрація була на 19,5 % вищою ($p < 0,005$) порівняно з предательним періодом.

Активність аспартатамінотрансферази (АсАТ) до отелення знаходилась в діапазоні 1,45–2,2 ммоль/(год·л). На 5–9-ту добу після отелення спостерігалось вірогідне ($p < 0,05$) збільшення на 41,2 %, яке зберігалось в подібних межах до 18-ї доби лактації, а на 30–40-ву добу лактації відмічалось статистично значуще зниження ($p < 0,01$). Активність аланінамінотрансферази (АлАТ) не демонструвала чіткої залежності від фізіологічного стану корів та не мала статистично значущих коливань протягом експерименту, досягаючи максимальних значень на 5–9-ту добу після пологів – $0,81 \pm 0,03$ ммоль/(год·л).

Застосування ветеринарного лікарського засобу «Гепатовет» у поєднанні з триразовим введенням вітамінного комплексу «Мультивітам» сприяло підвищенню концентрації глюкози у корів експериментальної групи на 43,7 % ($p < 0,01$), що становило $4,1 \pm 0,18$ ммоль/л. Активність АсАТ на 5-й день експерименту практично не відрізнялася між групами і становила у дослідній групі – $3,15 \pm 0,11$ проти $3,12 \pm 0,19$ ммоль/(год·л) у контрольній групі. Однак на 10-ту добу досліджень вона була на 13,5 % ($p < 0,005$) вищою і складала $3,3 \pm 0,11$ проти $3,75 \pm 0,18$ ммоль/(год·л) у контрольній групі.

Таким чином, при застосуванні препарату «Гепатовет» у сироватці крові корів дослідної групи на 5-ту добу вміст альбумінів був вірогідно ($p < 0,01$) вищим на 7,9 % і становив $49,8 \pm 1,25$ г/л проти корів контрольної групи ($46,2 \pm 1,1$ г/л). На 10-ту добу експерименту різниця в цих показниках була ще більш вираженою і складала +15,2 % ($p < 0,01$; $48,9 \pm 1,25$ г/л). Це підтверджується меншою ($1,35 \pm 0,06$; $p < 0,005$) порівняно з контрольною групою ($1,12 \pm 0,05$) кількістю використаного розчину цинку сульфату на реакцію преципітації білків сироватки крові, що вказує на позитивний вплив препарату на альбумінсинтезуючу функцію печінки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ветеринарна клінічна біохімія: підручник / В.І. Левченко та ін.; за ред. В.І. Левченка і В.В. Влізла. 2-ге вид., перероб. та. доп. Біла Церква, 2019. – 416 с.
2. Головкин, В. П. Жирова дистрофія печінки у високопродуктивних корів: поширення, діагностика, профілактика / В. П. Головкин, П. П. Іванов, С. С. Петренко // Ветеринарна медицина України. – 2018. – № 5. – С. 35–38.
3. Мельник, М. В. Метаболічні порушення та їх корекція при жировій гепатодистрофії у молочних корів : монографія / М. В. Мельник. – Біла Церква : Білоцерківський НАУ, 2020. – 185 с.
4. Allen, J. M. Fatty liver in dairy cows: metabolic changes and nutritional management / J. M. Allen, K. L. Smith // Journal of Dairy Science. – 2016. – Vol. 99, № 7. – P. 5419–5434. – DOI: 10.3168/jds.2015-10562.
5. Oikawa, S. The relationship between prepartum nonesterified fatty acids and postpartum fatty liver in dairy cows / S. Oikawa, T. Kimura, Y. Takahashi // Veterinary Journal. – 2019. – Vol. 243. – P. 1–6. – DOI: 10.1016/j.tvjl.2018.10.010.

УДК 636.8.09:616.6:619

ЮЩЕНКО Е.С., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ПІДДУБНЯК О.В.,** канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

КЛІНІЧНІ СИМПТОМИ ТА ДІАГНОСТИЧНІ АЛГОРИТМИ ЗА ХРОНІЧНОЇ ХВОРОБИ НИРОК У КОТІВ

З'ясовано, що хронічна хвороба нирок у котів є розповсюдженим синдромом поліетіологічного